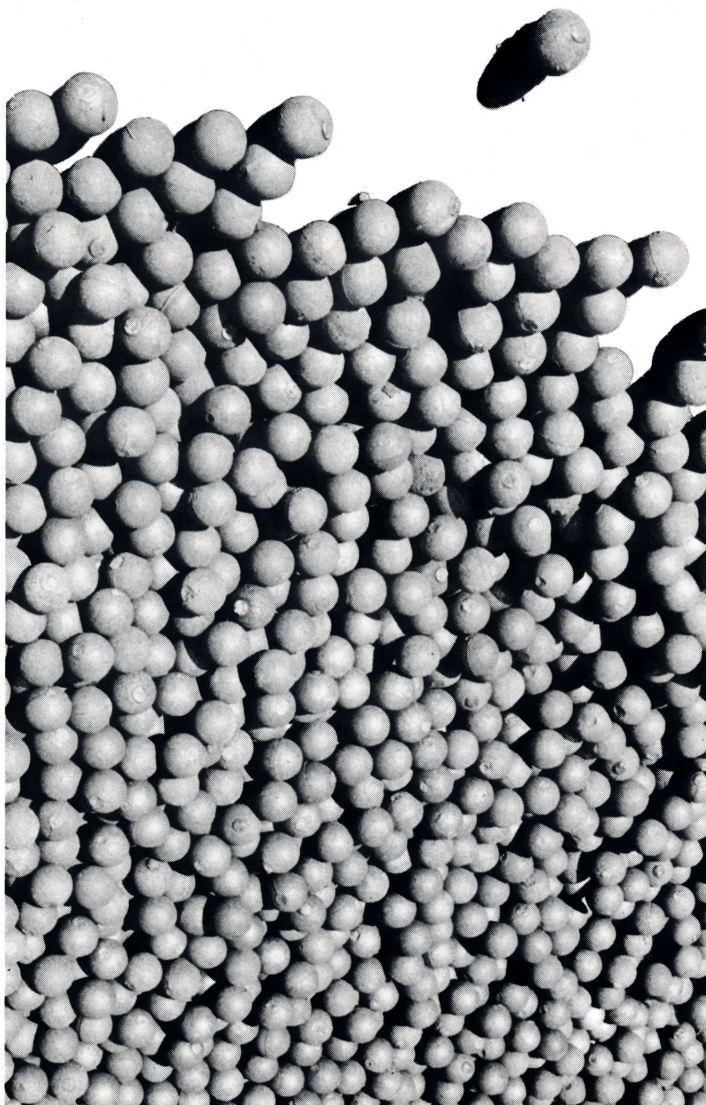

GIETERIJEN MAGOTTEAUX: AAN DE SPITS

Toen we door de fabriek liepen, liet iemand zich ontvallen:

— Hier wordt wel vaak pétanque gespeeld!

Waarop onze gids glimlachend antwoordde:

Pétanque met die kogels? Pas op, ze zijn niet hol. Wik ze maar eens! Zo vatte hij gekscherend samen wat een kaderlid van de gieterijen Magotteaux ons even tevoren in een technische uiteenzetting had verteld.

De gieterijen Magotteaux werden in 1918 opgericht. In die tijd produceerde de fabriek een hele waaier van produkten, volgens de vraag. Tegen het einde van de jaren 30 ging de fabriek zich specialiseren in het gieten van kogels voor breekmolens, waarmee ze voor een dubbel afzetgebied werkte: de cement- en de mijnindustrie. Vandaag prijkt de firma als nummer één op de wereldranglijst voor die markt. Intussen heeft ze ook verwante activiteiten ontwikkeld, onder meer de fabricatie van pantserplaten voor breekmolens, en verricht ze grondig onderzoek betreffende de uitrustingen voor die techniek.

De cementfabrieken

Vroeger gebruikten de cementfabrieken in hun breekmolens gesmiede kogels. Het verlies aan staal per voortgebrachte ton cement bedroeg dan echter 4 kg. Vormgegoten kogels zijn slijtvaster en hebben een verlies van minder dan 100 gram. Het spreekt vanzelf dat de fabricatie van die kogels enkele pro-

blemen deed rijzen. Men moest een geschikte legering vinden en voorkomen dat er, gedurende de afkoeling in de vorm, gallen in de kogel ontstonden. De gieterijen Magotteaux hebben de juiste oplossingen gevonden. Dank zij dit bedrijf is België nu de eerste wereldproducent van gegoten breeklichamen.

De productiecyclus

Het staal wordt in zeer speciale vormen gespoten die de vorming van gallen tijdens het stollingsproces voorkomen.

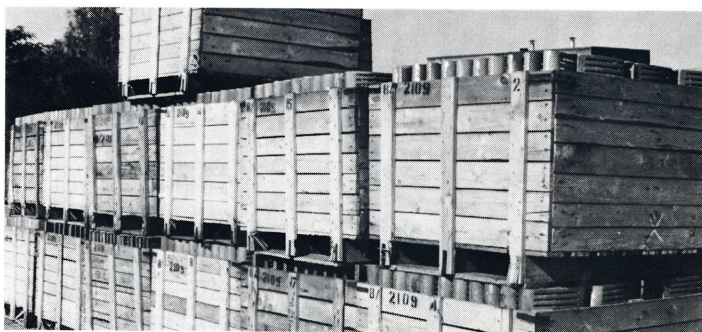
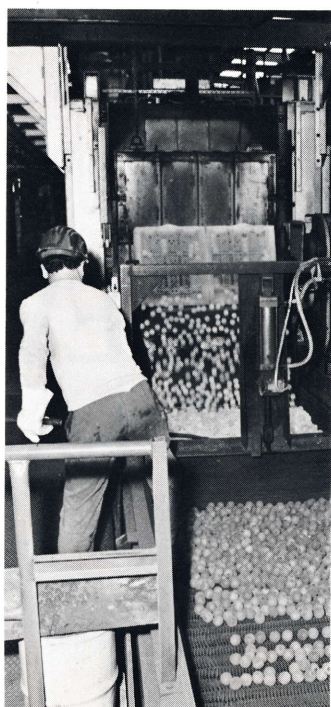
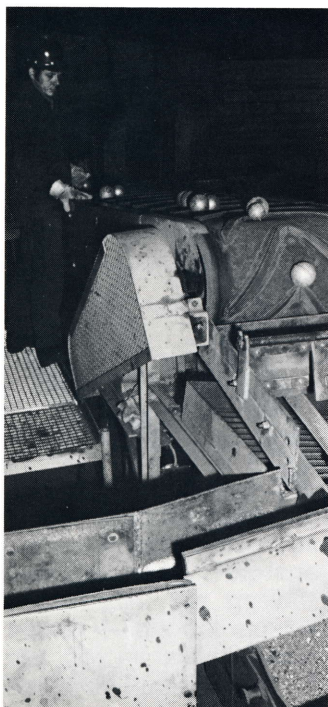
Nadat de kogels uitgenomen, gereinigd en gekalibreerd zijn, worden ze thermisch behandeld (850°) waarna ze al de vereiste kwaliteiten bezitten.

Ze worden bij hoeveelheden van 1 ton in vaten opgeslagen in afwachting dat ze naar een cementfabriek gaan.

Op die manier verlaten elk jaar 30.000 ton kogels de fabriek nr. 1 van Vaux-sous-Chèvremont, die sedert enkele jaren volledig geautomatiseerd is. Een bijzonderheid van die fabriek is haar keten voor thermische behandeling die volledig van eigen vinding is.

Onderzoek en commercialisering

De gieterijen Magotteaux besteden 4 % van hun omzet aan onderzoekswerk. Dat uitzonderlijk hoge aandeel komt het bedrijf ongetwijfeld ten goede en wel om de volgende reden.

INZAKE KOGELS VOOR BREEKMOLENS

De kaderleden van Magotteaux zorgen zelf voor de commercialisering van de producten. Burgerlijke ingenieurs die sterk gemotiveerd zijn om hun produkt te verkopen hebben het voordeel dat ze, dank zij hun vorming, zich rekenschap kunnen geven van de bijzondere problemen voor de klanten en dat ze die problemen kunnen bestuderen. Ze maken tevens uit op welke produkten men zich moet toeleunen om de activiteit op een constant peil te houden. Want die producenten van kwaliteitskogels bevinden zich enigszins in dezelfde situatie als de uitvinder van de onverslijtbare stof: zodra de markt voorzien is, brokkelt de vraag af en moet men op andere produkten overschakelen. De specialisten van de commerciële techniek wijzen aldus de weg.

Drie Belgische fabrieken en hun filialen

De gieterijen Magotteaux beschikken te Vaux-sous-Chèvremont (thans Chaudfontaine) over een complex van drie fabrieken. Het zijn in feite drie eenheden met elk hun eigen specifieke taak. De eerste produceert gewone kogels, de tweede pantserplaten voor breekmolens en de derde, volgens het Shell Molding-procédé, precisievormen voor kraanwerk. Buiten onze grenzen bezitten de gieterijen Magotteaux nog 5 fabrieken: in Frankrijk, Spanje (voor de bevoorrading van het Iberisch schiereiland), de V.S.A. (voor de Noordamerikaanse markt), Brazilië

(voor de eigen binnenlandse markt) en Japan (voor de controle van de markt in het Verre Oosten). Niettemin is 96 % van de 30.000 ton in België geproduceerde kogels voor de uitvoer bestemd: de helft daarvan gaat naar de landen van de Gemeenschappelijke markt, de rest naar de hele wereld, behalve (op enkele uitzonderingen na) naar de Oostbloklanden.

Vervoer

De gieterij van Vaux-sous-Chèvremont heeft jaarlijks een vervoer van 70 tot 80.000 ton. Nagenoeg de helft daarvan betreft inkomend vervoer dat voornamelijk bestaat uit schroot (het grootste deel), ferrolegeringen voor de staalveredeling en vormzand. De spoorweg voert negen tiende van het schroot op de fabriekssporen aan. Soms heeft hij ook zijn aandeel in de aanvoer van zand, maar zand en ferrolegeringen zijn grotendeels het domein van de weg en de waterweg. Bij vertrek neemt de spoorweg maar 1/10 van de zendingen voor zijn rekening. Dat is in de eerste plaats te wijten aan het feit dat de leveringen niet groot genoeg zijn om gesloten treinen te vormen, aangezien een moderne breekmolen maar een capaciteit van 200 tot 250 ton kogels heeft. Meestal moeten de goederen binnen de 24 uur geleverd worden, een termijn die de spoorweg niet kan garanderen voor zendingen bij afzonderlijke wagens. Toch worden er te Vaux-sous-Chèvremont elke week wagens

geladen met bestemming naar Joegoslavië, Polen, Griekenland (over Marseille), Italië en de Arabische landen. Over het algemeen worden vaten en kisten op platte wagens en onverpakte ladingen in open wagens vervoerd.

De spoorweg zou waarschijnlijk een groter aandeel van het verkeer kunnen verwerven. Dat is een kwestie van organisatie. Dit probleem wordt thans door de 2 partijen onderzocht.

Even samenvatten

Die gieterij slaagt er dus in, dank zij een artikel dat goed verkoopt (aanvankelijk eerder een toevallige keuze) aan de crisis het hoofd te bieden.

Ze produceert kogels met een diameter van 13 tot 120 mm en een gewicht van enkele grammen tot 10 kg.

Haar research-afdeling houdt het oog op de toekomst gericht en ontwerpt produkten waarvoor ze steeds nieuwe klanten ontdekt, waarmee ze de steeds toenemende concurrentie aan kan en daardoor de produktie ten minste op hetzelfde peil kan handhaven. Het beheer steunt op het beginsel van de winstdeling, waardoor het personeel zeer gemotiveerd is, wat op zijn beurt het rendement en tevens de kwaliteit van de produkten ten goede komt.

De groep stelt in België 750 personen tewerk en nogeens zoveel in de filialen; de produktie bedraagt jaarlijks 70 tot 80.000 ton speciaal staal en in 1977 bereikte de omzet 2.850.000.000 BF.

In verband met de groeiende concurrentie besteedt de groep nu meer aandacht aan de mijnindustrie, ook al moeten daarvoor andere produktie-eenheden gebouwd worden om zijn nieuwe produkten te ontwikkelen. Wat nog meer? Tijdens het gesprek met een kaderlid van de firma werd er veel over het sociaal beleid gepraat. Dat spreekt vanzelf in een bedrijf dat als eerste de winstdeling in praktijk bracht, een idee dat vandaag erg in de mode is, maar buiten Vaux-sous-Chèvremont maar nauwelijks toepassing vindt.